

INFOGRAPHICS

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΪ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΪΑ

Αποποίηση ευθύνης:

Η Ευρωπαϊκή Κοινωνία δεν έχει υποχρέωση να προβεί στην εφαρμογή της παρούσας οδηγίας. συνεργασία με την επιχείρηση των καταστάσεων που αποτελούν την επιχείρηση των ατόμων προσωπικών επιχειρηματισμών, και η Κοινωνική Επιτροπή δεν μπορεί να είναι υπεύθυνη για κανένα από τα ζητήματα που μπορεί να προκύψουν από την επιχείρηση της επιχείρησης που είναι συνεργασία στην επιχείρηση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΪ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΪΑ

Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΪΝΕΣΗΣ

Στο πλαίσιο του διεθνούς δικαίου, το σημαντικότερο διαθέσιμο νομικό μέσο για την καταπολέμηση της έμφυλης βίας είναι η Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, η οποία συνήφθη το 2011 και παρέχει νομικά δεσμευτικά πρότυπα για την πρόληψη της βίας κατά των γυναικών, την προστασία των θυμάτων και τη δίωξη των δραστών.

Είναι το πρώτο νομικά δεσμευτικό διεθνές μέσο για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας. Η βία αναγνωρίζεται ως μορφή παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και διάκρισης.

Η Σύμβαση προβλέπει επίσης, στο άρθρο 36 παράγραφος 2, μια εξειδίκευση της αρχής της συναίνεσης: η συναίνεση "δίδεται εκούσια, ως ελεύθερη εκδήλωση της βούλησης του προσώπου και αξιολογείται λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση και το πλαίσιο":

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΪ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΪΑ

η Σύμβαση καλεί τα συμβαλλόμενα κράτη να ενσωματώσουν την αρχή αυτή στη νομοθεσία τους, έτσι ώστε να αλλάξει ουσιαστικά η νομική βαρύτητα των σεξουαλικών πράξεων που ολοκληρώνονται χωρίς βία ή σωματικό εξαναγκασμό, αλλά χωρίς την πλήρη και ρητή συναίνεση και των δύο μερών.

Παρόλο που η ΕΕ υπέγραψε τη Σύμβαση το 2017, δεν έχει ακόμη επικυρωθεί από έξι κράτη μέλη (Βουλγαρία, Ουγγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Λιθουανία, Λετονία και Σλοβακία).

Μέχρι σήμερα, 34 κράτη μέλη έχουν επικυρώσει τη Σύμβαση, αλλά μόνο η Αυστρία, το Μαυροβούνιο, η Πορτογαλία και η Σουηδία έχουν τροποποιήσει τους ποινικούς τους κώδικες για να ορίσουν τον βιασμό ως "έλλειψη συναίνεσης", ενώ στις υπόλοιπες χώρες συνεχίζονται οι συζητήσεις για το πώς θα τροποποιήσουν τη νομοθεσία τους στο θέμα

αυτό.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΪ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΪΑ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΪ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΪΑ

Στη Γερμανία, για παράδειγμα, η νέα νομοθεσία ορίζει ότι η διαφωνία με λόγια είναι επίσης έγκυρη. Για πολλούς παρατηρητές, ωστόσο, το στοιχείο αυτό, αν και αποτελεί βήμα προόδου σε σχέση με το παρελθόν, εξακολουθεί να είναι πολύ ελλιπές, διότι δεν προστατεύει τα θύματα που δεν μπορούν να εκφράσουν επαρκώς τη διαφωνία τους, όπως οι γυναίκες υπό την επήρεια αλκοόλ ή ναρκωτικών.

Αναλύοντας τη νομοθεσία περί βιασμού σε 31 χώρες της Ευρώπης, μόνο 9 από αυτές έχουν υιοθετήσει νόμους που βασίζονται στη συναίνεση.

Το 2018, η Ισλανδία και η Σουηδία έγιναν η 7η και η 8η χώρα στην Ευρώπη να θεσπίσει νομοθεσία που να ορίζει τον βιασμό ως απουσία συναίνεσης.

Τον Ιούνιο του 2019, η Ελλάδα έγινε η 9η. Οι άλλες χώρες είναι το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο, η Γερμανία, η Κύπρος, το Βέλγιο και η Πορτογαλία.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΪ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΪΑ

Στην Ιταλία, το άρθρο 609-bis του Ποινικού Κώδικα (ο οποίος χρονολογείται από το 1930 και εξακολουθεί να ισχύει παρά τις πολυάριθμες τροποποιήσεις που υιοθετήθηκαν), το οποίο εισήχθη με το νόμο αριθ. 66 του 1996, τιμωρεί τη συμπεριφορά του προσώπου που, με τη χρήση βίας ή απειλών ή με κατάχρηση εξουσίας, εξαναγκάζει άλλο πρόσωπο να προβεί σε σεξουαλικές πράξεις, καθώς και τη συμπεριφορά του προσώπου που παρακινεί άλλο πρόσωπο να προβεί σε σεξουαλικές πράξεις ή να υποβληθεί σε αυτές, καταχρώμενο την κατάσταση σωματικής ή διανοητικής κατωτερότητάς του. Το άρθρο 609-ter του Ποινικού Κώδικα, από την άλλη πλευρά, προβλέπει περιστάσεις (γνωστές ως επιβαρυντικές περιστάσεις).

Σε καμία περίπτωση το έγκλημα του βιασμού δεν ορίζεται ρητά ως "σεξουαλική επαφή χωρίς συναίνεση", όπως αναφέρεται στη Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης, παρά το γεγονός ότι η Ιταλία την υπέγραψε τον Σεπτέμβριο του 2012 και την επικύρωσε στο Κοινοβούλιο στις 27 Ιουνίου

2013.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΪ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΪΑ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΪ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΪΑ

Σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες, για να θεωρηθεί το έγκλημα ως βιασμός, ο νόμος απαιτεί να υπάρχουν στοιχεία όπως η χρήση βίας, η άσκηση βίας ή η απειλή βίας, αλλά αυτό δεν ισχύει στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων βιασμού.

Ως αποτέλεσμα, πολλά θύματα αδυνατούν να αναζητήσουν δικαιοσύνη και επιλέγουν να μην καταγγείλουν τη βία στην αστυνομία.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΪ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΪΑ

ΒΪΑ ΛΌΓΩ ΦΪΛΛΟΥ: ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΌΤΗΤΑΣ

Παρά το γεγονός ότι τα περισσότερα κράτη μέλη διαθέτουν νόμους για την καταπολέμηση της βίας λόγω φύλου, δεν υπάρχουν συμφωνημένοι ορισμοί ή κανόνες που να επιτρέπουν την κοινή και αποτελεσματική ευρωπαϊκή δράση. Τον Σεπτέμβριο του 2021, οι ευρωβουλευτές ζήτησαν να δημιουργηθεί μια νομική βάση για να καταστεί η βία λόγω φύλου έγκλημα σε ολόκληρη την ΕΕ, προκειμένου να θεσπιστούν κοινές ελάχιστες ποινικές κυρώσεις.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υιοθέτησε νομοθετική πρωτοβουλία με την οποία ζητά στοχευμένη νομοθεσία και πολιτικές για την αντιμετώπιση όλων των μορφών βίας και διακρίσεων λόγω φύλου (κατά των γυναικών και των κοριτσιών, αλλά και κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων), τόσο εκτός όσο και στο διαδίκτυο. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή καλείται να αναγνωρίσει τη βία λόγω φύλου ως νέα σφαίρα εγκλήματος σύμφωνα με το άρθρο 83 παράγραφος 1 του

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΪ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΪΑ

Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μαζί με άλλα εγκλήματα που πρέπει να καταπολεμηθούν σε κοινή βάση, όπως η εμπορία ανθρώπων, ναρκωτικών και όπλων, το έγκλημα στον κυβερνοχώρο και η τρομοκρατία.

Το κείμενο, που εγκρίθηκε με 427 ψήφους υπέρ, 119 κατά και 140 αποχές, θα αποτελέσει τη νομική βάση για μια οδηγία της ΕΕ που θα εστιάζει στα θύματα, χρησιμοποιώντας τα πρότυπα της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης και άλλα διεθνή πρότυπα, και θα περιλαμβάνει ιδίως:

- μέτρα πρόληψης, μεταξύ άλλων μέσω ευαισθητοποιημένων ως προς το φύλο και εγκάρσιων τομεακά εκπαιδευτικά προγράμματα,
- υπηρεσίες υποστήριξης, μέτρα προστασίας και αποζημίωσης των θυμάτων,

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΪ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΪΑ

- μέτρα για την καταπολέμηση όλων των μορφών βίας με βάση το φύλο, μεταξύ άλλων βία κατά των ΛΟΑΤΚΙ+ ατόμων,

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΪ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΪΑ

- ελάχιστα πρότυπα επιβολής του νόμου,
- διατάξεις που εξασφαλίζουν ότι τα περιστατικά βίας με βάση το φύλο λαμβάνονται κατά τον καθορισμό της επιμέλειας και των δικαιωμάτων επίσκεψης των παιδιών,
- συνεργασία μεταξύ μέλος κράτη και το ανταλλαγή του βέλτιστων πρακτικών, πληροφοριών και εμπειρογνωμοσύνης.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΪ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΪΑ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΈΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΆΓΚΗΣ ΚΛΕΙΔΏΜΑΤΟΣ

Δεδομένης της έλλειψης ετοιμότητας για την έξαρση των περιπτώσεων κακοποίησης κατά τη διάρκεια του κλειδώματος, τον Φεβρουάριο του 2021 προτάθηκε μια ευρωπαϊκή οδηγία για την πρόληψη και την επιβολή του νόμου, καθώς και ένα ειδικό πρωτόκολλο για "περιόδους κρίσης". Το πρωτόκολλο, με ιδιαίτερη έμφαση στην ενδοοικογενειακή βία, αναμένεται να αναγνωρίσει τις τηλεφωνικές γραμμές, τα καταφύγια για γυναίκες και παιδιά και την υγειονομική περίθαλψη ως βασικές υπηρεσίες σε ολόκληρη την ΕΕ. Σύντομα αναμένεται να υποβληθούν και προτάσεις για την καταπολέμηση της βίας στο διαδίκτυο, οι οποίες έχουν προγραμματιστεί για τον Νοέμβριο του 2021.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΪ ΚΑΙ ΝΟΜΟΘΕΣΪΑ

ΕΡΟ

Το 2011, εισήχθη επίσης ένα μέσο για την προστασία των θυμάτων βίας: η Ευρωπαϊκή εντολή προστασίας (ΕΑΠ), η οποία αποσκοπεί να καταστήσει την ΕΕ κοινό χώρο δικαστικής προστασίας. Ωστόσο, η ΕΑΠ έχει εφαρμοστεί μέχρι στιγμής μόνο σε λίγες περιπτώσεις και η ύπαρξή της δεν έχει δημοσιοποιηθεί επαρκώς, γεγονός που υπονομεύει σοβαρά την αποτελεσματικότητά της.